

Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông

Vũ Thị Kiều Trang^{a*}, Nguyễn Thị Ngọc Diệp^a

^aTrường Đại học Tân Trào

*Email: baotrangvk@gmail.com

Thông tin bài viết

Ngày nhận bài:

25/02/2019

Ngày duyệt đăng:

10/3/2019

Từ khoá:

Thích ứng; hành vi; hoạt động; trường phổ thông.

Tóm tắt

Nghiên cứu 370 khách thể gồm 120 trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi; 110 giáo viên mầm non; 120 phụ huynh và 20 chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục mầm non, thuộc 16 trường mầm non trên địa bàn Tỉnh Tuyên Quang cho thấy, biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông đạt trung bình. Trong đó, biểu hiện trong sinh hoạt hàng ngày được đánh giá ở mức độ cao nhất, biểu hiện trong hoạt động chơi ở vị trí thứ hai và biểu hiện trong hoạt động học ở mức độ thấp nhất. Mức độ thích ứng về mặt hành vi của trẻ diễn ra liên tục với sự biến đổi khác nhau ở những giai đoạn khác nhau.

1. Đặt vấn đề

Vào trường phổ thông là một bước ngoặt trong đời sống của đứa trẻ. Đây là một sự kiện quan trọng, cần phải được quan tâm, một mặt là để giúp trẻ hoàn thiện những thành tựu phát triển tâm lí trong suốt thời kì mẫu giáo, mặt khác là tích cực chuẩn bị cho trẻ có đủ điều kiện để làm quen dần với hoạt động học tập và cuộc sống ở trường phổ thông. Việc chuẩn bị cho trẻ đến trường phổ thông được xác định thông qua các hoạt động gần gũi, quen thuộc của trẻ 5-6 tuổi như: hoạt động chơi, hoạt động học và sinh hoạt hàng ngày. Vì vậy, có thể hiểu: *Hoạt động chuẩn bị cho trẻ đến trường phổ thông là hoạt động chơi, hoạt động học và thực hiện chế độ sinh hoạt hàng ngày được người lớn tổ chức một cách khoa học, phù hợp với đặc điểm tâm sinh lý của trẻ 5-6 tuổi* [8].

Sự thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi là một trong những nội dung quan trọng trong công tác chuẩn bị cho trẻ vào học lớp một ở trường Tiểu học. Khả năng thích ứng này sẽ giúp trẻ biết tự kiểm chế những nhu cầu, hành vi cá nhân khi cần thiết nhằm hoàn thành nhiệm vụ được giao trong học tập ở lớp một. Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi

trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông là sự biến đổi hành vi được biểu hiện qua sự tự tin, tính chủ định, hiệu quả hoạt động cho phù hợp với hoạt động chơi, hoạt động học, sinh hoạt hàng ngày. Quá trình này giúp trẻ thể hiện sự chuẩn mực, đúng đắn về những hành vi ngôn ngữ (nghe, nói, đọc, viết), phi ngôn ngữ (cử chỉ, điệu bộ, ánh mắt...) và có những thói quen hành vi tốt trong cuộc sống.

Việc phân tích, làm rõ mức độ biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông là một trong những cơ sở cần thiết để đề xuất các biện pháp nhằm nâng cao mức độ thích ứng cho trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông.

2. Khách thể và phương pháp nghiên cứu

Khách thể nghiên cứu: tổng số 370 khách thể; trong đó có: 120 trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi (60 trẻ nam, 60 trẻ nữ); 110 giáo viên mầm non dạy lớp mẫu giáo 5-6 tuổi; 120 phụ huynh (của 120 trẻ 5-6 tuổi được lựa chọn) và 20 chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục mầm non, thuộc 16 trường mầm non tại Thành phố Tuyên Quang và các huyện Chiêm Hoá, Yên Sơn, Sơn Dương tỉnh Tuyên Quang.

Phương pháp nghiên cứu: chủ yếu là phương pháp nghiên cứu tài liệu, điều tra bằng bảng hỏi, phương pháp quan sát, phỏng vấn sâu, thống kê toán học.

Thang đo: dựa vào tổng điểm (TĐ) của mỗi trẻ, điểm trung bình (ĐTB) và độ lệch chuẩn (ĐLC) của mẫu nghiên cứu, trẻ được phân về 5 mức độ thích ứng: mức độ cao: TĐ ≥ 276 điểm; mức độ khá: 276 điểm > TĐ ≥ 231 điểm; mức độ TB: 231 điểm > TĐ ≥ 143 điểm; mức độ tương đối thấp: 143 điểm > TĐ ≥ 99 điểm; mức độ thấp: TĐ < 99 điểm.

3. Kết quả nghiên cứu

Theo đánh giá của giáo viên, biểu hiện mức độ thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông ở mức TB (ĐTB 2,59). Mức độ thích ứng về mặt hành vi có sự chênh lệch giữa hoạt động chơi, hoạt động học và sinh hoạt hàng ngày.

Kết quả đánh giá Hoạt động	ĐTB	ĐLC	MĐ	Thứ bậc
Hoạt động chơi	2,66	0,68	TB	2
Hoạt động học	2,35	0,76	TB	3
Sinh hoạt hàng ngày	2,75	0,68	TB	1
Trung bình chung	2,59	0,65	TB	

Bảng 1. Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông

Ghi chú: Cao ≥ 3,78; Khá ≥ 3,17; TB = 1,96 - 3,16; Tương đối thấp ≤ 1,95; Thấp ≤ 1,34

Kết quả ở Bảng 1 cho thấy, biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động học được đánh giá ở mức độ thấp nhất (ĐTB 2,60), tiếp đến là biểu hiện thích ứng trong hoạt động chơi đạt (2,66), biểu hiện mức độ thích ứng trong sinh hoạt hàng ngày có ĐTB cao nhất (2,75). Tuy nhiên, điểm số ở các hoạt động cùng có mức độ TB, do đó sự chênh lệch này không có sự khác biệt về ý nghĩa thống kê.

3.1. Biểu hiện sự thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động chơi

Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong hoạt động vui chơi được giáo viên mầm non đánh giá ở mức độ TB trên cả 3 tiêu chí: tự tin, chủ định và hiệu quả hoạt động. Trong đó, biểu hiện sự tự tin có ĐTB cao nhất (2,92), biểu hiện tính chủ định ở vị trí thứ hai (2,62) và hiệu quả hoạt động ở vị trí thứ ba (2,53). Cùng đạt mức TB trên cả ba tiêu chí, do đó, sự chênh lệch về ĐTB như trên không có ý nghĩa về mặt thống kê.

Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động chơi đạt mức độ TB cho thấy: Trẻ khá tự tin sử dụng lời nói, cử chỉ, điệu bộ để thể hiện trong trò chơi; trẻ có thể khởi xướng các trò chơi, tuân thủ những quy định trong trò chơi nhưng chưa thường xuyên; đôi khi trẻ khó thay đổi hành vi phù hợp với hoàn cảnh chơi.

Kết quả Biểu hiện	ĐTB	ĐLC	MĐ
Sự tự tin			
1. Chăm chú nghe, tự tin đáp lại bằng cử chỉ... phù hợp hoàn cảnh chơi	3,04	0,89	TB
2. Mạnh dạn trả lời hoặc đặt câu hỏi với bạn chơi	2,80	1,10	TB
Trung bình	2,92	0,76	TB
Tính chủ định			
3. Tự giác chờ đợi đến lượt khi tham gia vào hoạt động chơi	2,58	1,00	TB
4. Chủ động khởi xướng các trò chơi	2,62	1,11	TB
5. Chủ động, tự giác cất dọn đồ chơi khi chơi xong	2,65	0,99	TB
Trung bình	2,62	0,82	TB
Hiệu quả hoạt động			
6. Có thể thay đổi hành vi phù hợp với hoàn cảnh chơi khác nhau	2,54	1,00	TB
7. Dùng các ký hiệu, hình vẽ thể hiện cảm xúc, nhu cầu... của bản thân	2,26	1,05	TB
8. Biết ý nghĩa một số ký hiệu, biểu tượng trong cuộc sống	2,79	0,91	TB
Trung bình	2,53	0,78	TB
Trung bình tổng	2,66	0,68	TB

Bảng 2. Biểu hiện thích ứng về hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong hoạt động chơi

Ghi chú: Cao ≥ 3,78; Khá ≥ 3,17; TB = 1,96 - 3,16; Tương đối thấp ≤ 1,95; Thấp ≤ 1,34

Tìm hiểu rõ hơn về vấn đề này, chúng tôi phỏng vấn một số giáo viên mầm non về sự chủ động, tự giác trong việc đưa ra ý tưởng chơi, biết cất dọn đồ chơi sau khi chơi xong của trẻ. Kết quả có 14/20 ý kiến cho rằng trẻ có tự giác thực hiện những điều này, 6/20 ý kiến cho rằng trẻ chưa tự giác. Hầu hết giáo viên được hỏi đều cho rằng trẻ thực hiện hành động này chưa thường xuyên, có lúc trẻ rất chủ động, nhưng có lúc trẻ chưa chú ý đến điều này. Trẻ mẫu giáo thường rất thích các buổi chơi tự do, trong khi chơi những cháu sáng tạo, chủ động hơn thường dẫn dắt các bạn trong

mọi hoạt động như: đưa ra ý tưởng, phân công nhiệm vụ, chỉ đạo các bạn cất, dọn đồ chơi khi chơi xong... Tuy nhiên, đôi lúc do mãi chơi nên vẫn còn hiện tượng trẻ “quên nhiệm vụ” thu dọn của mình và chuyển sang hoạt động khác, hay đôi khi trẻ khó thay đổi hành vi để phù hợp với hoàn cảnh chơi khác nhau. Do đó, khi trẻ chơi, cô giáo cần phải đôn đốc, nhắc nhở trẻ thường xuyên.

Có thể thấy, việc trẻ còn có chút khó khăn khi thay đổi hành vi trong các hoàn cảnh chơi khác nhau là do đặc điểm tâm lý của trẻ, trẻ chưa hoàn toàn kiểm soát được hành vi của mình. Hành vi của trẻ còn mang tính bột phát nên trẻ rất hồn nhiên, vô tư, ít để ý đến những tác động bên ngoài. Do đó, cha mẹ và cô giáo mầm non cần phải uốn nắn để thay đổi dần hành vi, giúp cho trẻ tự kiểm soát hành vi tốt hơn nhằm chuẩn bị cho hoạt động học tập ở lớp 1 sau này.

3.2. Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động học

Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động học tập đạt mức độ TB trên cả ba khía cạnh sự tự tin, tính chủ định và hiệu quả hoạt động. Trong đó, biểu hiện ở hiệu quả hoạt động có ĐTB cao nhất (2,65), sự tự tin ở vị trí thứ hai (2,41), tính chủ động cao ĐTB thấp nhất (2,11).

Biểu hiện	Kết quả	ĐTB	ĐLC	MĐ
Sự tự tin				
1. Tự tin thực hiện được các chỉ dẫn liên quan đến 2, 3 hành động học		2,37	0,99	TB
2. Nói năng rõ ràng, mạch lạc		2,45	0,96	TB
Trung bình		2,41	0,81	TB
Tính chủ định				
3. Chủ động tìm kiếm và đọc những chữ đã biết		2,20	1,08	TB
4. Có hành vi giữ gìn, bảo vệ sách		2,04	1,02	TB
5. Khi học bài xong, tự giác cất dọn sách vở, đồ dùng đúng nơi quy định		2,08	1,04	TB
Trung bình		2,11	0,88	TB
Hiệu quả hoạt động				
6. “Đọc” theo truyện tranh đã biết		2,41	0,95	TB
7. Có thể bắt chước hành vi viết và sao chép từ, chữ cái; biết “viết” chữ theo thứ tự từ trái qua phải, từ trên xuống dưới		2,89	0,92	TB
Trung bình		2,65	0,80	TB
Trung bình tổng		2,35	0,76	TB

Bảng 3. Biểu hiện thích ứng về hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong hoạt động học

Ghi chú: Cao $\geq 3,78$; Khá $\geq 3,17$; TB = 1,96 - 3,16; Tương đối thấp $\leq 1,95$; Thấp $\leq 1,34$

Tuy vậy, sự chênh lệch điểm số trên không có ý nghĩa thống kê do cả 3 khía cạnh đều có giá trị TB. Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động học cho thấy: trẻ khá tự tin sử dụng ngôn ngữ trong học tập; trẻ chưa thường xuyên tuân thủ, chưa chủ động thực hiện những nội quy, quy định của hoạt động học; những kỹ năng ban đầu của việc “đọc”, “viết” tương đối thành thạo.

Mặc dù sự tự tin, tính chủ định có điểm số thấp (đặc biệt là tính chủ định) nhưng hiệu quả hoạt động của trẻ lại cao hơn. Qua trao đổi với giáo viên về mâu thuẫn này ở trẻ, chúng tôi được biết: trẻ chưa hoàn toàn tập trung vào việc học mà còn mãi chơi và chưa xác định được vai trò của hoạt động học nên trẻ cũng chưa thực sự quan tâm đến sách vở, chưa tự giác, không chủ động giữ gìn sách vở hay tìm kiếm những chữ đã biết ở xung quanh. Nhưng việc thực hiện các hành vi sao chép và “viết” chữ cái trẻ thực hiện tốt hơn là do yêu cầu của chuẩn phát triển trẻ 5 tuổi được giáo viên triển khai rất cụ thể, rõ ràng trong các giờ học, vì vậy mà khả năng thực hiện của trẻ đạt hiệu quả hơn.

Như vậy, trẻ 5-6 tuổi đã có những biểu hiện hành vi cần thiết trong hoạt động học tập dù các biểu hiện đó chưa thực sự ổn định và chưa thường xuyên, nhưng bước đầu đã xây dựng được những thói quen hành vi trong học tập, điều cần thiết cho một học sinh trong tương lai.

3.3. Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong sinh hoạt hàng ngày

Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong sinh hoạt hàng ngày của trẻ đạt mức độ TB trên cả ba tiêu chí tự tin, chủ định và hiệu quả hoạt động. Trong đó, biểu hiện ở sự tự tin có ĐTB thấp nhất (2,50), tính chủ định có ĐTB cao nhất (2,92). Điều này cho thấy: trẻ tự giác hơn trong việc tự phục vụ bản thân, có thói quen lễ phép và biết giữ gìn vệ sinh môi trường. Đây là kết quả của quá trình rèn luyện rất kỹ lưỡng của trẻ khi ở trường. Song cũng không phải điều này có ở tất cả trẻ, có nhiều cháu do thói quen, do tính tự do và không được nhắc nhở ở gia đình nên việc thể hiện những hành vi này chưa thường xuyên, chưa tự giác. Tuy vậy, sự chênh lệch giữa các tiêu chí trên cũng không có ý nghĩa về mặt thống kê, bởi các tiêu chí đều đạt mức TB.

Biểu hiện	Kết quả	ĐTB	ĐLC	MĐ
Sự tự tin				
1. Mạnh dạn đề nghị, thuyết phục sự giúp đỡ của người khác khi cần thiết.		2,62	0,99	TB
2. Mạnh dạn trao đổi ý kiến của mình với mọi người xung quanh		2,37	1,03	TB
Trung bình		2,50	0,84	TB
Tính chủ định				
3. Chủ động làm một số công việc tự phục vụ như: rửa tay, chải răng...		2,91	1,00	TB
4. Có thói quen chào hỏi, cảm ơn, xin lỗi và lễ phép với người lớn.		2,85	1,02	TB
5. Có hành vi giữ gìn vệ sinh môi trường trong sinh hoạt hàng ngày		3,00	1,00	TB
Trung bình		2,92	0,71	TB
Hiệu quả hoạt động				
6. Nhận xét, phân biệt được số hành vi đúng hoặc sai		2,83	0,99	TB
7. Có hành động từ chối, tránh xa đồ vật, việc làm... gây nguy hiểm		2,58	0,95	TB
8. Nghiêm túc thực hiện thời gian biểu trong sinh hoạt hàng ngày		2,89	0,92	TB
Trung bình		2,76	0,73	TB
Trung bình tổng		2,75	0,68	TB

Bảng 4. Biểu hiện thích ứng về hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong sinh hoạt hàng ngày

Ghi chú: Cao $\geq 3,78$; Khá $\geq 3,17$; TB = 1,96 - 3,16; Tương đối thấp $\leq 1,95$; Thấp $\leq 1,34$

Kết quả từ bảng 4 cho thấy trẻ khá tự tin sử dụng lời nói để trao đổi, chỉ dẫn, đề nghị, thuyết phục người khác khi cần thiết; trẻ có một số thói quen hành vi tốt trong sinh hoạt hàng ngày nhưng chưa biểu hiện thường xuyên; trẻ có thể phân biệt những hành vi đúng, sai của mọi người xung quanh nhưng đôi khi chưa chính xác.

Trao đổi kỹ hơn với giáo viên về khả năng tự tin, mạnh dạn đề nghị, thuyết phục sự giúp đỡ của người khác khi cần thiết của trẻ, chúng tôi thấy rằng có 14/20 ý kiến trả lời trẻ đã tự tin để thuyết phục hay đề nghị mọi người giúp đỡ khi cần thiết. 6/20 ý kiến cho rằng, chưa nhận thấy có hành vi này ở trẻ. Trên thực tế vẫn còn có trẻ chưa mạnh dạn, còn ngại ngùng, xấu hổ trong việc đề nghị, thuyết phục người khác giúp đỡ khi gặp khó khăn. Điều này cho thấy, “cái tôi” của trẻ ngày càng được khẳng định rõ nét, tuy nhiên, do cá tính nên có trẻ vẫn còn nhút nhát, chưa mạnh dạn trong việc sử dụng ngôn ngữ để trao đổi với mọi người trong sinh hoạt hàng ngày.

Tóm lại, mức độ thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông được thể hiện trong hoạt động chơi, hoạt động học và sinh hoạt hàng ngày đều ở mức TB. Trong đó, biểu hiện thích ứng trong sinh hoạt hàng ngày được đánh giá ở mức độ cao nhất, biểu hiện trong hoạt động chơi ở vị trí thứ hai và biểu hiện trong hoạt động học ở mức độ thấp nhất. Kết quả cho thấy, sự biến đổi các chức năng tâm lý chưa thực sự rõ ràng, chưa diễn ra thường xuyên và chưa tác động đồng đều trong các hoạt động. Sự biến đổi tâm lý đó, đã phần nào cho thấy hành vi của trẻ hành vi của trẻ còn mang tính bột phát nên trẻ rất hồn nhiên, vô tư, ít để ý đến những tác động bên ngoài, đôi khi biểu hiện hành vi chưa ổn định. Tuy nhiên, hành vi của trẻ đang dần chuẩn mực, rõ ràng hơn. Kết quả này là tiền đề cần thiết, góp phần đáng kể vào việc học tập của trẻ sau này ở trường PT.

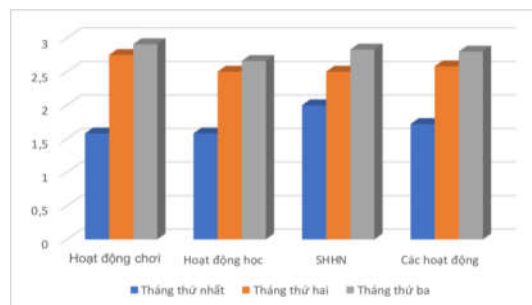
3.4. Sự biến đổi biểu hiện hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông

Quan sát trực tiếp hoạt động chơi, hoạt động học và sinh hoạt hàng ngày của trẻ cùng với kết quả từ bảng hỏi giáo viên, có thể đánh giá sự biến đổi biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông trong 3 tháng đầu năm học.

Biểu hiện thích ứng	Tháng thứ nhất				Tháng thứ hai				Tháng thứ ba			
	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB	ĐTB
Hành vi	1,58	1,58	2,00	1,72	2,75	2,50	2,50	2,58	2,91	2,66	2,83	2,80

Bảng 5. Sự biến đổi biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông thời điểm đầu năm học

Từ kết quả bảng 5 cho thấy theo thời gian, biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ tự tin, mạnh dạn, chủ động và chuẩn mực hơn trong cả 3 hoạt động: vui chơi, học tập và sinh hoạt hàng ngày.

Đồ thị 1. Sự biến đổi biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông thời điểm đầu năm học

Theo đồ thị 1 thì sự biến đổi các biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ được thể hiện ở những điểm sau:

- Thứ nhất: Biểu hiện hành vi của trẻ trong từng hoạt động tăng theo từng tháng và có xu hướng tăng nhanh ở tháng thứ hai, sau đó tăng chậm dần ở tháng thứ ba. Điều này có nghĩa là cường độ của quá trình thích ứng về mặt hành vi mạnh hơn trong thời gian từ tháng thứ nhất đến tháng thứ hai, sau đó cường độ giảm dần từ tháng thứ hai đến tháng thứ ba.

- Thứ hai: Trong cả 3 tháng, thứ hạng biểu hiện hành vi không thay đổi ở các hoạt động, điều này cho thấy sự biến đổi hành vi diễn ra đồng đều trên tất cả các mặt biểu hiện.

- Thứ ba: Biểu hiện thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong sinh hoạt hàng ngày (ĐTB 2,00) có điểm số cao hơn cả ngay từ tháng đầu tiên của năm học và tăng mạnh ở tháng thứ hai. Điều này cho thấy trẻ rất chủ động, hành động chuẩn mực và dễ thích ứng hơn ở hoạt động này. Đặc biệt biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động chơi có sự tăng mạnh trong tháng thứ ba (ĐTB 2,91), bởi đây là hoạt động chủ đạo và được trẻ thể hiện một cách thành thạo, chuẩn mực. Luôn là hoạt động “khó” hơn, đòi hỏi sự chú ý, nghiêm túc hơn cho nên biểu hiện thích ứng về mặt hành vi trong hoạt động học có chiều hướng tăng chậm nhất, đặc biệt là ở tháng thứ ba (ĐTB 26,6). Trong khi đó, biểu hiện thích ứng trong hoạt động hàng ngày lại có sự biến đổi tích cực hơn ở tháng thứ ba (ĐTB 2,83) vì chế độ sinh hoạt là các hoạt động ổn định, ít biến động nhất nên khi các hoạt động đã trở thành nề nếp, thói quen thì không còn khó khăn với trẻ nữa.

Như vậy, mức độ thích ứng về mặt hành vi của trẻ diễn ra liên tục với sự biến đổi không như nhau ở những giai đoạn khác nhau. Sự biến đổi (theo chiều hướng tăng lên) với cường độ cao từ tháng thứ nhất đến tháng thứ hai đầu năm học. Sau đó, khi các hoạt động trở nên quen thuộc thì sự biến đổi với cường độ thấp dần và mức độ thích ứng giảm dần và đi vào ổn định.

4. Kết luận

Sự thích ứng của trẻ 5-6 tuổi về mặt hành vi là khả năng biết tự kiểm chế những nhu cầu, hành vi cá nhân khi cần thiết, biết thể hiện sự chuẩn mực, đúng đắn về những hành vi ngôn ngữ (nghe, nói, đọc, viết), phi ngôn ngữ (cử chỉ, điệu bộ, ánh mắt...) và có những thói quen hành vi tốt trong cuộc sống. Mức độ thích ứng về mặt hành vi của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông đạt mức trung bình, thể hiện sự biến đổi các chức năng tâm lý chưa thực sự rõ ràng, chưa diễn ra thường xuyên và chưa tác động đồng đều đến các hoạt động của trẻ. Do đó, hành vi của trẻ còn mang tính bột phát, thiếu tính ổn định, thể hiện sự hồn nhiên, vô tư, ít để ý đến những tác động bên ngoài. Mức độ thích ứng về mặt hành vi của trẻ diễn ra liên tục với sự biến đổi không như nhau ở những giai đoạn khác nhau và có chiều hướng tăng lên ở 2 tháng đầu năm học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Vũ Dũng (2012), *Thích ứng xã hội của nhóm xã hội yếu thế ở nước ta hiện nay*, Nxb Từ điển bách khoa;
2. Phạm Thị Đức (1991), *Chuẩn bị tâm lý cho trẻ vào lớp 1*, Tạp chí nghiên cứu giáo dục, số tháng 12;
3. Dương Thị Diệu Hoa (chủ biên) (2012), *Giáo trình Tâm lý học phát triển*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội;
4. Ngô Công Hoàn (1995), *Tâm lý học trẻ em, tập I; II*, Trường CĐSP NTMG TWI, Hà Nội;
5. Quyết định 239/QĐ-TTG của Thủ tướng Chính phủ ngày 09/02/2010, *Quyết định phê duyệt đề án Phổ cập giáo dục mầm non cho trẻ 5 tuổi giai đoạn 2010-2015*;
6. Trần Thị Ngọc Trúc (2008), *Cần chuẩn bị những gì cho trẻ vào lớp một*, Nxb tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh;
7. Nguyễn Ánh Tuyết (1999), *Chuẩn bị cho trẻ 5 tuổi vào trường phổ thông*, Nxb Giáo dục, Hà Nội;
8. Vũ Thị Kiều Trang (2016), *Nghiên cứu sự thích ứng của trẻ 5-6 tuổi trong các hoạt động chuẩn bị đến trường phổ thông*, Luận án Tiến sĩ Tâm lý học, Hà Nội.

Expressions of behaviour adaption of children aged 5-6 years old in the preparatory activities before going to the primary school

Vu Thi Kieu Trang, Nguyen Thi Ngoc Diep

Article info

*Recieved:
25/02/2019
Accepted:
10/3/2019*

Keywords:

*Adaption; behaviour;
activity; school.*

Abstract

The reasearch was conducted on 370 participants including: 120 preschoolers aged 5-6 years old; 110 pre-school teachers; 120 parents of 120 children and 20 experts in the field of kindergarten education at 16 kindergartens in Tuyen Quang

The research conducted a survey in 16 preschools in Tuyen Quang province and have showed that: The impressions of behaviour adaption was at average level. Of which, expressions in daily activities was accessed at the highest level, expressions in playing activities was at second, and the lowest level is expressions in learning activities.

Levels and expressions of behaviour adaption of children occurred constanly with different changes at different stage.
